

รู้ไว้ใช่ว่า :

ภาพเขียนลงสีแบบจีน พระบรมฉายาธิศลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

เสนอ นิลเดช

รองศาสตราจารย์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พระบรมฉายาธิศลักษณ์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นภาพเขียนลงสีแบบจีน ประทับบนพระราชอาสน์แบบจีน ทรงฉลองพระองค์สีน้ำเงินปักลายมังกร ทรงพระมาลาแบบจีน ฉลองพระองค์และพระมาลาที่ทรง ถ้าลองเปรียบเทียบกับพระฉายาธิศลักษณ์ฮ่องเต้เขียนหลง จักรพรรดิองค์ที่ ๒ ของราชวงศ์ชิง พ.ศ. 2278-2339 จักรพรรดิฉินราชวงศ์เซ็งหรือชิงแล้ว ช่างเขียนไม่ถวายพระเกียรติศักดิ์ให้แก่พระมหากษัตริย์ไทยซึ่งมีพระราชอิสริยยศและพระราชอิสริยยศักดิ์เท่าเทียมกับพระมหากษัตริราช เท่าเทียมกับนานาอารยประเทศ ในสมัยนั้นเพราะอิทธิพลของพระนางซูสีไทเฮายังแรงอยู่มาก ในขณะนั้น ช่างมันคงไม่กล้าเขียนให้ทัดเทียมฮ่องเต้

หรือจะเป็นเพราะจีนในสมัยนั้นและคนที่เขียนภาพยังหลงว่าตนเองเป็นเอก ในปฐพี เป็นศูนย์กลางของโลกอยู่ เพราะมีประเพณีจิ้มก้องต่อราชสำนักจีนนับแต่สมัยอยุธยา-ต้นรัชกาลที่ 4 ไทยต้องส่งทูตไปจิ้มก้องเมืองจีน และเลิกส่งทูตไปจีนสมัยรัชกาลที่ 4 เพราะเรารู้เท่าทันราชสำนักจีน และมีการทวงก้องจากราชสำนักจีนในสมัย ต้นรัชกาลที่ 5 ซึ่งทางเมืองไทยต้องมีการประชุมปรึกษากันถึงเรื่องทวงก้องจากเมืองจีนและมีอันล้มเลิกไป เพราะจีนมีการปฏิวัติและเปลี่ยนระบบการปกครองเป็นประชาธิปไตย นั่นเป็นเรื่องของอดีต ปัจจุบันมีการจัดตั้งองค์ทรงเครื่องเป็นแบบจักรพรรดิให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูป เว้นแต่ตอนส่วนบนที่ผู้ถ่ายรูปยื่นหน้าตัวเองเข้าไปใส่ก็จะกลายเป็นฮ่องเต้ไป แต่ไม่รู้ว่าฮ่องเต้องค์ไหน ราชวงศ์อะไร เป็นที่คิดครั้นดูแล้วไม่จิตเหมือนกับการแต่งองค์ทรงเครื่องเป็นเจ้านายเจ้านาง นุ่งกางเกงขาก๊วย ผ่าโพกหัว ผ่าพาดไหล่ ว่าวุ่นไปหมดเสียบอกไม่ไหวดี ๆ แข่งกับสาวบาหลีกี่ไม่ปาน.

หมายเหตุ : ดูหลักฐานประเพณีการจารึกพระราชสาสน์ลงในพระสุพรรณบัฏที่ไทยมีไปนั้น เวลาแปลถ่ายทอดเป็นจีนพากย์ก็เป็นอีกแบบหนึ่ง พลั้วไปพลั้วมาเป็นความเจตนาของการถ่ายจากสยามภาษาเป็นภาษาจีน.

